

Essentaksterfte en bosonderhoud in het Lage Bergse Bos

Het Lage Bergse Bos heeft te maken met de essentaksterfte: een agressieve schimmelziekte waarvan de essen niet herstellen. Uit oogpunt van veiligheid kapt Recreatieschap Rottemeren daarom in 2019 de essen die in het Lage Bergse Bos staan. Tegelijkertijd vindt er regulier bosonderhoud plaats, waardoor de bosstructuur verbetert. We combineren beide werkzaamheden om de overlast voor de natuur en de bezoekers te beperken. Staatsbosbeheer voert het werk uit.

HOE HERKEN JE ESSENTAKSTERFTE?

Aangetaste bomen zijn te herkennen doordat je in meer of mindere mate door het bladerdek heen kan kijken, doordat er weinig tot geen blad meer aanwezig is. Vaak zie je dode takken boven in een grotere boom. De aantasting is verder te herkennen aan donkere verkleuringen in de bast, beginnend bij de bladaanzet en takaanzet. Vooral jonge takken worden aangetast. Als de aantasting zich uitbreidt rond de tak, sterft het topdeel van de tak af. Bij aanhoudende en zware aantasting sterft de boom.

REGULIER BOSONDERHOUD

De aanpak van de essentaksterfte combineren we met algemeen onderhoud aan het bos. Bomen, zoals oude populieren die aan het einde van hun levensduur zijn, worden gekapt, zodat andere bomen verder kunnen groeien. Vanaf 2020 gaan we om de zes jaar bosonderhoud plegen, zodat we een vitaal en gevarieerd bos houden.

HERPLANT

Daar waar het nodig is, planten we nieuwe bomen en struiken. Door een variatie aan soorten terug te planten, kunnen we de menging en structuur van het bos verbeteren. Daarmee worden de bossen aantrekkelijker en spreiden we de risico's op ziektes. De keuze voor de soorten bomen en struiken stemmen we af op de plannen voor de kwaliteitsimpuls in het Lage Bergse Bos.

BOMEN MET GEKLEURDE STIPPEN

De bomen in het Lage Bergse Bos zijn in 2018 al geblest. Dat betekent dat de bomen een gekleurde stip of streep hebben gekregen. We hebben drie kleuren gebruikt. Bomen met een **blauwe** stip blijven staan. Dit zijn toekomstbomen: bomen met een bijzondere recreatieve of ecologische waarde of essen die we willen sparen. Bomen met een **witte** stip blijven ook staan. Deze bomen moeten gesnoeid worden, omdat er dode takken in zitten. Bomen met een **rode** stip of streep worden gekapt.

KAPWERKZAAMHEDEN

Het omzagen van de bomen vindt grotendeels plaats met een 'harvester'. Deze geavanceerde machine velt en onttakt de bomen en zaagt de stam in stukken van de gewenste lengte. Tijdens het werk blijft het gebied toegankelijk, maar de paden waar we werken, sluiten we tijdelijk af. Na afloop kunnen paden minder goed begaanbaar zijn, doordat ze beschadigd raken door het werkverkeer. De paden worden zo snel mogelijk hersteld, maar het herstelwerk kan pas uitgevoerd worden als het werk afgerond is en in een periode dat de paden goed droog zijn.

PLANNING

In de periode januari t/m maart en augustus t/m oktober van 2019 worden de bomen gekapt. In totaal gaat het om zo'n 5500 m³ hout. Hoeveel bomen dat precies zijn, is lastig te zeggen. In het broedseizoen kappen we geen bomen. Tussen november 2019 en maart 2020 vindt herplant plaats.

ROTTEMERENGEBIED

Niet alleen het Lage Bergse Bos heeft last van de essentaksterfte. In het hele Rottemerengebied zijn in het verleden veel essen geplant, die we nu noodgedwongen moeten kappen. We verdelen het werk over meerdere jaren, om zo de impact te beperken. Elk jaar is een ander deelgebied aan de beurt. In de Bleiswijkse Zoom noord zijn de essen al gekapt en is de herplant eind vorig jaar afgerond.

MEER INFORMATIE

Op de site staatsbosbeheer.nl/essentaksterfte en heerlijkbuiten.nl/recreatieschaprottemeren vindt u meer informatie. Heeft u vragen of opmerkingen over de aanpak van de essentaksterfte in het Lage Bergse Bos?

Bel dan met (010) 298 1010 of stuur een e-mail naar recreatieschap@staatsbosbeheer.nl.